

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Som det fremgår af »Vandmiljø 90«, har man adskillige steder i Danmark nået grænsen for udnyttelsen af den tilgængelige grundvandsressource. Vandindvindingen er fordoblet siden 1970, og i dele af landet er der konstateret betydelige sænkninger i grundvandsspejlet, ligesom der mange steder er alvorlige problemer med vandføringen i åer og vandløb. Særlig i hovedstadsområdet og det østjyske område er vandindvindingen ude af balance med vandressourcerne. I andre dele af landet er den tilgængelige grundvandsressource stærkt formindsket af nedsvivende næringsalte, kemikalier m.v.

I modsætning til de fleste andre vesteuropæiske lande har Danmarks vandforsyning indtil nu overvejende været baseret på grundvand af en høj kvalitet, og anvendelse af overfladevand har været begrænset. Den høje kvalitet i den danske drikkevandsforsyning er imidlertid alvorligt truet. Af hensyn til Danmarks grundvandsressourcer og for at sikre vandføringen i åer og vandløb er det centralt, at der i de kommende år gennemføres store vandbesparelser i alle sektorer af samfundet. I praksis vil målsætningen i eksempelvis hovedstadsområdet være en halvering af vandforbruget for at vedligeholde grundvandsstanden.

De senere års forhøjede priser på udledning af spildevand har forøget den generelle interesse for vandbesparelser, men det må konstateres, at der findes et meget stort besparelspotentiale, der langt fra udnyttes. Det skyldes bl.a. en række barrierer af organisatorisk karakter foruden manglende information og oplysning. Selv om vandbesparelser for den enkelte forbruger på kort sigt er rentable, så vil en samlet vandspareindsats ikke medføre lavere omkostninger for samfundet eller vandforsyningen som helhed, da omkostningerne ved vandforsyning først og fremmest består i de faste installationer. Vandbesparelser vil hurtigt vise sig som en højere kubikmeterpris. Det vurderes derfor, at det er nødvendigt at gennemføre en egentlig tilskudsordning til fremme af vandbesparelser. Prisen for denne omstilling er i øvrigt beske-

den sammenlignet med de omkostninger, der er forbundet med kloakering, vandrensning m.v.

For husstandene vil der ofte være en række barrierer af økonomisk og organisatorisk art, som betyder, at de høje priser ikke umiddelbart fører til større vandbesparelser. Det kræver ofte større investeringer at gennemføre mere omfattende vandbesparelser i husholdningerne, og det kræver et samarbejde mellem eksempelvis ejere og lejere. For ejendomme, der er faldet i værdi, vil det ofte ikke være muligt at finansiere sådanne forbedringer med almindelige realkreditlån, da friværdien er for lille.

I dag anslås det gennemsnitlige vandforbrug pr. indbygger til 160-180 liter om dagen alene til formål i husholdningerne. Mens vandforbruget steg voldsomt i 70'erne, har det været stagnerende i de seneste år. Det er i høj grad den højere boligkomfort kombineret med manglende ressourcebevidsthed, der er baggrunden for det særdeles høje vandforbrug i husholdningerne.

Der har været gennemført vidtgående forsøg med økologisk byfornyelse både herhjemme og i udlandet, der dokumenterer, at vandforbruget kan nedsættes med 60-70 pct. af det nuværende. I praksis vil installation af målere samt enkle ændringer af installationerne kunne betyde en nedsættelse af vandforbruget på omkring 30-35 pct. uden nedgang i komforten. Yderligere besparelser vil kræve mere omtanke i brugen af vandressourcerne, men er ikke urealistiske. Recirkulation af regnvand er en af mulighederne, der dog er energimæssigt meget krævende. Andre muligheder findes ved bedre overvågning af ledningsnettet, hvor lækager på 20 pct. ikke er ualmindelige.

I industrien viser forsøg på enkelte virksomheder, at der er store muligheder for recirkulation af kølevand samt for besparelser på procesvandet. Det må forventes, at prismekanismen vil virke på industriens forbrugsmønster, men at der især i mindre og mellemstore virksomheder er et stort behov for rådgivning om gennemførelse af vandbesparelser.

I landbruget vil der ofte være mulighed for at substituere det aktuelle vandforbrug med sekundavand,